

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 25. juni 2020

Sag 18/2020

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Tyge Trier, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Hillerød den 14. juni 2019 (9-1422/2019) og af Østre Landsrets 11. afdeling den 4. oktober 2019 (S-1843-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Jens Peter Christensen, Hanne Schmidt, Jens Kruse Mikkelsen og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse af straffen og frifindelse for påstanden om udvisning med indrejseforbud for bestandig, subsidiært udvisning for en kortere periode.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om skærpelse af straffen og i øvrigt stadfæstelse af landsrettens dom.

Supplerende sagsfremstilling

Der er for Højesteret fremlagt udtalelse af 2. juni 2020 om udvisningsspørgsmålet fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Udtalelsen svarer i det væsentlige til Udlændingestyrelsens udtalelse af 13. juni 2019.

Af Nordsjællands Politis rapport af 6. juni 2020 vedrørende fornyet afhøring af T vedrørende hans tilknytning til Danmark (§ 26-afhøring) fremgår supplerende bl.a.:

”Ad udlændingens tilknytning til det danske samfund

...

3. Integration i det danske samfund og i andre medlemsstater

...

Afhørte og advokat Trier ønskede at tilføje, at afhørte har en god dansk ven ved navn A, som bor i ... . Indtil afhørte blev varetægtsfængslet, talte de sammen stort set dagligt i telefonen. De sås ca. 1 gang ugentligt. Afhørtes ven er i gang med en slagteruddannelse, ligesom han har et barn med sin kæreste.

...

5. Arbejde i Danmark og andre medlemsstater

...

Afhørte og advokat Trier ønskede tilføjet, at afhørte har et svendebrev fra ... Autolakering, hvor han blev uddannet som vognmaler fra 010311-310814.

...

De ønskede ligeledes tilføjet, at afhørte klargjorde biler hos ... i ... og at han stoppede med dette i sommeren 2018 og at afhørte har handlet med biler til den dag han blev varetægtsfængslet. Afhørte fik noget udslæt som gjorde, at han så sig nødsaget til at stoppe som autolakerer.

Afhørte forklarede yderligere at han var med i en Facebookgruppe, hvor der søges autolakerer. Og han vil kunne få tilbudt job inden for 14 dage i denne gruppe.

Han er ligeledes tilbudt job hos ... som nedriver. Han har fået at vide at han kan starte når han kommer ud af fængslet.

...

6. Fagbevægelse

...

Afhørte og advokat Trier ønskede tilføjet, at afhørte blev medlem af Malernes Fagforening lige inden han blev færdiguddannet i 2014. Han var medlem i ca. 2 år.

...

Ad udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold

1. Alder

26 år

2. Helbredstilstand herunder misbrug af euforiserende stoffer

...

Afhørte og advokat Trier ønskede tilføjet, at afhørte rettelig røg hash første gang som 13-14-årig. Herefter havde han røget hash ca. en gang om måneden i weekenderne frem til han var ca. 15-16 år. Så flyttede han på opholdssted og røg ikke hash i ca. 2-2½ år. Han begyndte dog igen da han var ca. 18 år og ca. 1 gang om måneden efterfølgende igen. Nogen gange gik der 3-4 måneder, hvor han ikke røg hash. I perioder røg han mere hash end andre gange. Det er dog 5-6 måneder siden han røg hash. Han har ikke røget hash siden han kom i Nyborg Statsfængsel.

...

Ad udlændingens tilknytning til herboende personer

1. Ægteskab/registreret partnerskab

...

Afhørte og advokat Trier ønskede tilføjet, at afhørtes kæreste, B og afhørte har været kærester siden oktober 2018. B flyttede folkeregisteradresse til afhørte i januar 2019. B har et fast job hos Jem&Fix i X-by og afhørte og B ser hinanden som mand og kone og har på sigt planer om at få børn.

...

4. Forældre, øvrige familiemedlemmer og omgangskreds her i landet

...

Afhørte og advokat Trier ønskede tilføjet, at afhørte handler for sin mor ca. 2 gange ugentligt, ligesom han hjælper hende med kørsel til lægen. Nu da afhørte ikke kan køre moderen, sørger B for kørsel til lægen.

...

Ad udvisningens konsekvenser for udlændingens herboende nære slægtninge

2. Vil ægtefælle mv. følge med til hjemlandet i tilfælde af udvisning og er der årsager til at de vil have særligt vanskeligt at følge udviste til hjemlandet

...

Afhørte og advokat Trier ønskede tilføjet, at ingen vil tage med afhørte til Rumænien, såfremt han bliver udvist. Heller ikke afhørtes kæreste B, da hun ikke kan sproget og har uddannelse og job i Danmark.

...

Ad udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet

...

4. Oplysninger om udlændingens eller pårørende ejendom i hjemlandet

Hverken afhørte eller hans familie havde ejendom eller bankkonti i Rumænien.

...”

Vikarbureauet ... har i brev af 27. maj 2020 oplyst, at T kan blive ansat som vikar i virksomheden umiddelbart efter sin løsladelse, og at der er indgået aftale med et nedrivningsfirma om, at han kan få fuldtidsbeskæftigelse med det samme.

Anbringender

T har anført bl.a., at han som unionsborger nyder en bedre beskyttelse mod udvisning end andre udlændinge, jf. herved bl.a. UfR 2019.2069 H og UfR 2019.3197 H.

Da han har haft lovligt ophold i Danmark i mere end 10 år, kan han alene udvises, hvis udvisning må anses for bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, jf. § 36, stk. 3, i bekendtgørelsen om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen), jf. opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a. Den kriminalitet, han er dømt for, er i øvrigt ikke omfattet af Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 83, stk. 1, og der er derfor ikke grundlag for udvisning.

Grundbetingelsen for udvisning i opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, 2. led, er heller ikke opfyldt. Han har ikke ved de lovovertrædelser, han er dømt for, udvist en adfærd, som udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører grundlæggende samfundsinteresser. Kriminaliteten er således ikke af en sådan karakter, at der er grund til at tro, at han vil fortsætte en kriminel adfærd i fremtiden, og kriminaliteten kan ikke i sig selv begrunde, at grundbetingelsen i artikel 27, stk. 2, 2. led, anses for opfyldt.

Udvisning vil endvidere være i strid med proportionalitetsprincippet, jf. opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, 1. led, jf. artikel 28, stk. 1, og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8. Det må tillægges betydning bl.a., at han er født og opvokset i Danmark, at han læser, skriver og taler flydende dansk, at han er uddannet autolakerer, at han havde fast arbejde som autolakerer i 2 år og 6 måneder efter endt uddannelse, men måtte indstille arbejdet på grund af eksem, at han har tilsagn om ansættelse umiddelbart efter løsladelse, at han har været i et fast forhold siden efteråret 2018 og bor sammen med sin kæreste, at hans forældre og syv søskende alle bor i Danmark, at han har et tæt forhold til sin mor, og at han har gode forhold til herboende personer, herunder sine svigerforældre. Han har ingen relation til Rumænien, hvor han hverken har familie, venner eller bekendte. Han var sidst i landet for knap 20 år

siden, da hans bedsteforældre blev begravet. Hverken han eller hans familie har ejendom, bankkonto eller besiddelser af nogen art i Rumænien.

Ved proportionalitetsvurderingen må det i øvrigt tillægges betydning bl.a., at den personfarlige kriminalitet, han tidligere er dømt for, blev begået, da han var 15 år, at han ikke er bande-relateret og ikke har tilknytning til en gruppering eller er involveret i konflikter, at han ikke tidligere er blevet betinget udvist, at de lovovertrædelser, han er dømt for, i det væsentlige ikke angår personfarlig kriminalitet, og at den pistol, som han er dømt for at være i besiddelse af, var gemt væk under noget tøj og således ikke var umiddelbart tilgængelig eller til fare. Endvidere har han før denne sag samlet set kun afsonet 3 måneders fængsel.

Anklagemyndigheden har anført bl.a., at der kan være grundlag for skærpelse af straffen, selv om landsrettens udmåling af straffen til fængsel i 2 år og 6 måneder ligger inden for et rimeligt niveau.

Betingelserne for udvisning er opfyldt, jf. udlændingelovens § 22, nr. 4, 6 og 8. Da T er rumænsk statsborger og dermed unionsborger, følger det af udlændingelovens § 2, stk. 3, og § 26 b, at udvisning skal være forenelig med EU-retten, herunder opholdsdirektivet og EU's Charter om grundlæggende rettigheder artikel 7 om retten til privatliv og familieliv, der svarer til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

T er i landsretten idømt fængsel i 2 år og 6 måneder for under særligt skærpende omstændigheder at have været i besiddelse af en pistol med tilhørende ammunition, jf. straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, vold, jf. straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 1, overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, overtrædelse af knivloven og overtrædelse af færdselsloven. Den adfærd, som T herved har udvist, udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse, jf. grundbetingelsen i opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, 2. led. Der er endvidere grund til at tro, at T vil fortsætte sin kriminelle adfærd i fremtiden. Han er siden sit fyldte 15. år blevet idømt fængselsstraffe for bl.a. vold, herunder vold i gentagelsestilfælde, vidnetrusler, ulovlig indtrængen, tyveri, hæleri og våbenbesiddelse, og han er også dømt for talrige og til dels meget grove færdselsforseelser.

T er født i Danmark og har opholdt sig her i landet uafbrudt siden, og han er dermed omfattet af opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a, hvorefter udvisning af EU-borgere, som har opholdt sig de 10 forudgående år i værtslandet, ikke kan ske, medmindre det må anses for bydende nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed. Det følger af EU-Domstolens praksis, at der er overladt den enkelte medlemsstat et meget betydeligt rum for selv at afgøre, hvilke kriminelle handlinger der kan begrunde udvisning efter bestemmelsen. Højesteret har i dommen gengivet i UfR 2019.3197 H fastslået, at overtrædelse af straffelovens § 192 a – selv om overtrædelsen ikke har karakter af våbenhandel eller organiseret kriminalitet som nævnt i TEUF artikel 83, stk. 1 – vil kunne have en sådan særlig grov karakter, at kriminaliteten er omfattet af begrebet ”bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed”.

T har under særligt skærpende omstændigheder besiddet en pistol med ammunition, og der blev på hans bopæl ved ransagning fundet en springkniv, syv pebersprays, en skudsikker vest, 61,6 g hash, 3,1 g kokain og diverse udstyr til opvejning og salg af euforiserende stoffer. Han har således besiddet pistolen inden for et kriminelt miljø. Der er dermed tale om kriminalitet af særlig grov karakter, der opfylder det skærpede krav til udvisning i opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3.

Det beror herefter på en proportionalitetsvurdering, om der kan ske udvisning. Grovheden af den begåede kriminalitet, længden af den idømte straf og de tidligere straffedomme taler for udvisning. T er født og opvokset i Danmark, hvor han i kortere tid har boet sammen med sin kæreste. Hans forældre og søskende bor ligeledes i Danmark. Disse forhold taler for, at der ikke sker udvisning.

T taler og forstår imidlertid rumænsk og er derfor ikke uden forudsætninger ved en tilbagevenden til Rumænien. Under hensyn til karakteren af de strafbare forhold og længden af den idømte straf sammenholdt med hans tidligere straffe kan der endvidere ikke stilles store krav til omfanget af hans tilknytning til Rumænien.

På denne baggrund er udvisning af T efter en samlet vurdering ikke i strid med proportionalitetsprincippet.

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 2, nr. 5, at udvisning skal ske med indrejseforbud for bestandig. Hvis Højesteret finder, at det vil være uproportionalt at udvise med indrejseforbud for bestandig, skal T udvises med et indrejseforbud af kortere varighed, jf. udlændingelovens § 32, stk. 5.

Hvis Højesteret ikke finder grundlag for udvisning, skal T tildeles en advarsel om udvisning, jf. udlændingelovens § 24 b.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

T er efter sin tilståelse fundet skyldig i på sin mors bopæl at have været i besiddelse af en pistol med tilhørende ammunition, jf. straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, gentagen vold efter straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 1, i form af et knytnæveslag i ansigtet, overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved besiddelse af stoffer hovedsagelig til eget forbrug, overtrædelse af knivloven ved besiddelse af en springkniv og adskillige overtrædelser af færdselsloven, bl.a. hashkørsel og kørsel i frakendelsestiden.

For Højesteret angår sagen straffastsættelsen, og om der skal ske udvisning.

Straffastsættelsen

Højesteret finder ikke grundlag for at ændre den straf på fængsel i 2 år og 6 måneder, som landsretten har fastsat.

Udvisning

Udvisning af T har hjemmel i udlændingelovens § 22, nr. 4, 6 og 8. Da han er rumænsk statsborger og dermed EU-statsborger, kan udvisning dog kun ske, hvis det vil være i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. udlændingelovens § 26 b. Spørgsmålet er derfor, om udvisning vil være i strid med direktiv 2000/38/EF af 29. april 2004 (opholdsdirektivet), som er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelsen om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen).

Da T er født og opvokset i Danmark og har haft ophold i Danmark i de 10 forudgående år, er det efter opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a, en betingelse for udvisning af ham, at udvisning er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed som fastlagt af medlemsstaten.

EU-Domstolen har i dom af 22. maj 2012 i sag C-348/09 (P.I.) fastslået, at udvisning på grundlag af artikel 28, stk. 3, er begrænset til ”ekstraordinære tilfælde”, og at begrebet ”bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed” ikke blot forudsætter eksistensen af en trussel mod den offentlige sikkerhed, men også, at en sådan trussel er endog særlig alvorlig (præmis 19 og 20). Selv om der tilkommer medlemsstaterne en skønsmargin, må adgangen til at gøre undtagelse fra det grundlæggende princip om fri bevægelighed fortolkes strengt (præmis 23). Det er i P.I.-dommen endvidere fastslået, at det er tilladt medlemsstaterne at anse strafbare handlinger som dem, der er opregnet i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 83, stk. 1, andet afsnit, for at indebære et særligt alvorligt indgreb i en grundlæggende samfundsinteresse, der kan udgøre en direkte trussel mod befolkningens tryghed og fysiske sikkerhed og dermed være omfattet af begrebet ”bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed”. En betingelse herfor er, at sådanne handlinger er begået på en måde, som er af særlig grov karakter, hvilket hører under den nationale domstol at efterprøve i den konkrete sag, jf. i det hele præmis 28.

Det fremgår af Højesterets dom af 19. juni 2019 (UfR 2019.3197), at der efter ordlyden af artikel 28, stk. 3, litra a, sammenholdt med EU-Domstolens praksis ikke er grundlag for at fastslå, at det alene skulle være de kriminalitetsformer, som er nævnt i TEUF artikel 83, stk. 1, der kan begrunde udvisning efter opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3. Også andre former for kriminalitet, herunder overtrædelse af straffelovens § 192 a, der ikke har karakter af våbenhandel eller organiseret kriminalitet som nævnt i TEUF artikel 83, stk. 1, vil kunne have en sådan særlig karakter, at kriminaliteten er omfattet af begrebet ”bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed”.

T har som nævnt overtrådt straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, ved på sin mors bopæl at have været i besiddelse af en pistol med tilhørende ammunition. Det kan efter det fremkomne ikke lægges til grund, at han har anskaffet pistolen med henblik på at begå anden form for kriminalitet end den ulovlige våbenbesiddelse, eller at han har anvendt pistolen.

Selv om overtrædelse af straffelovens § 192 a er udtryk for grov kriminalitet, finder Højesteret, at den foreliggende overtrædelse ikke efter opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a, kan anses for at være begået på en måde, som er af særlig grov karakter, og som indebærer en direkte trussel mod befolkningens tryghed og fysiske sikkerhed, heller ikke når overtrædelsen af straffelovens § 192 a ses i sammenhæng med den kriminalitet, som T i øvrigt er dømt for i den foreliggende sag og ved tidligere domme. Der foreligger derfor ikke et sådant ekstraordinært tilfælde, at udvisning af T kan anses for bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, jf. opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a.

Allerede på denne baggrund frifindes T for påstanden om udvisning. Han tildeles herefter som ved byrettens dom en advarsel om udvisning, jf. udlændingelovens § 24 b.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom med den ændring, at T tildeles en advarsel om udvisning.

T har fortsat været fængslet under anken.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at T tildeles en advarsel om udvisning.

T skal betale sagens omkostninger for byretten, og statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.